

RISØR KOMMUNE

Løpende oversikt over folkehelsen

Orientering i Helse- og omsorgskomiteen
15. mars 2017

Rådgiver Malin Paust

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

Kortversjon - oppsummering

Funn innen hvert temaområde:

- Risør sett i forhold til landet
- Særlige utfordringer
- Lokale ressurser

2) Oppvekst- og levekårsforhold

Vi har, lokalt i Risør og i regionen, utfordringer på en rekke indikatorer som sammen gir et bilde av befolkningens levekår. Andelen av befolkningen med annen inntektskilde enn arbeid er større enn gjennomsnittet i landet, og særlig er antall unge uføre noe å være oppmerksom på. Statistisk ser en sammenheng mellom utdannings- og inntektsnivå og helse, og både utdannings- og inntektsnivå er lavere i Risør enn gjennomsnittet i landet.

Skoleresultatene har vært under landsgjennomsnitt, men det har vært en positiv

Mer negativt resultat enn landet

Negativt eller positivt?

Mer positivt resultat enn landet

Kan (muligens) påvirkes på sikt

Kan påvirkes på kortere sikt

Tiltak/ressurser med potensiale

Ressurser og etablerte tiltak som fungerer og må vedlikeholdes

og unge til videre skolegang og deltakelse i arbeidslivet.

Indikatorer på status i Risør sammenlignet med landet	Utfordringer	Ressurser
• Lavere utdanningsnivå • Færre på laveste mestringsnivå i regning og lesing, flere på høyeste • Lavere grunnskolepoeng, men positiv tendens • Færre elever med	• Levekår • Lavt utdanningsnivå i befolkningen • Voksenopplæringstilbud • Tilgang på lærlingplasser og alternative skoletilbud for de som faller utenfor	• Barnehager og skoler som rustet barn for utdanning og arbeid, uavhengig av andre oppvekstforhold • Fysisk aktivitet, FYFO, Friskus • Leseprosjekt i skolen • Høyt fokus på skoleresultater

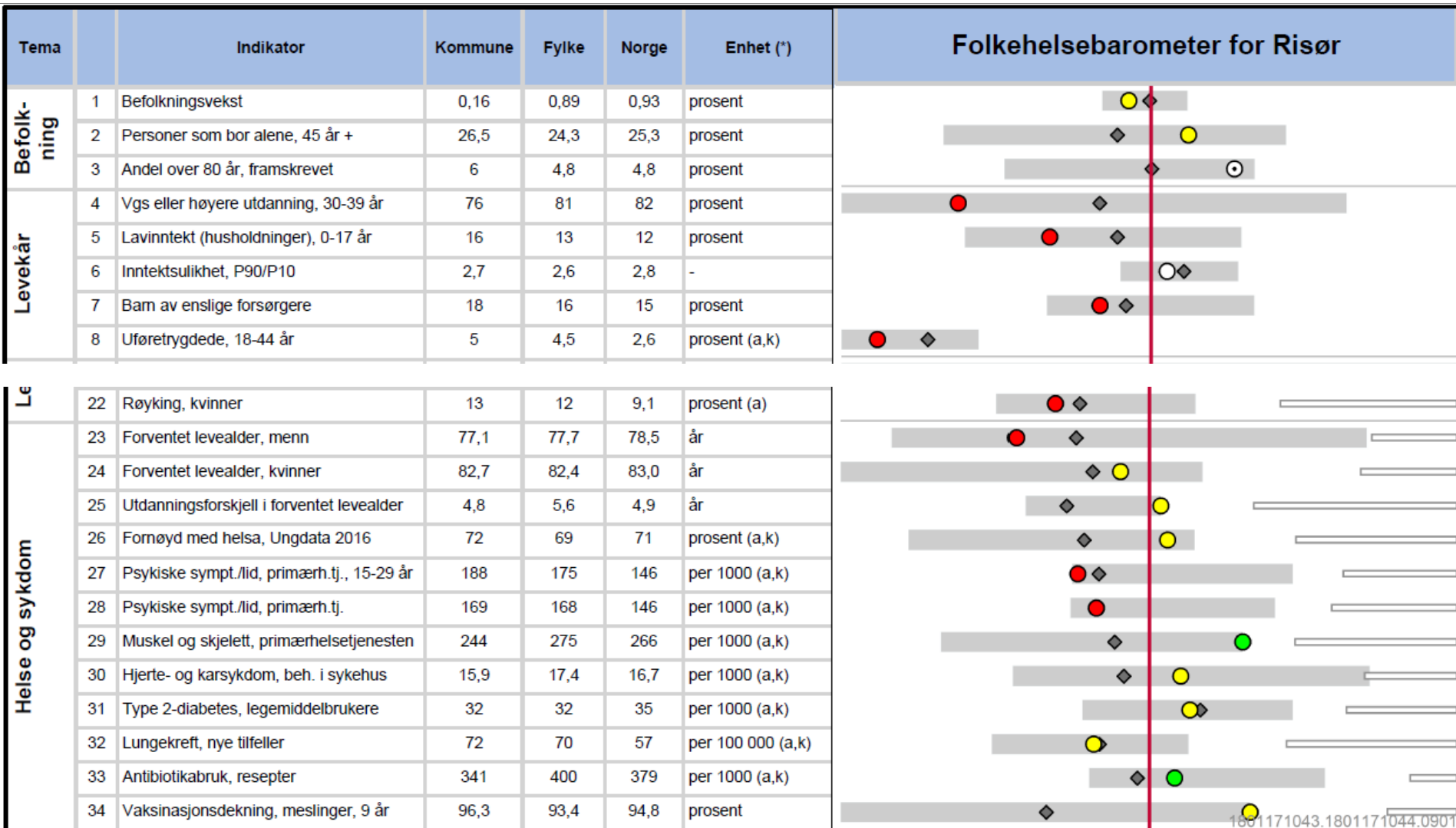
Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

RISØR KOMMUNE

Folkehelsebarometeret fra fhi

VISKA VORSE

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

RISØR KOMMUNE

Lavinntekt (husholdninger) (B) – EU60, 0-17 år, andel (prosent)

▼ Endre utvalg av...

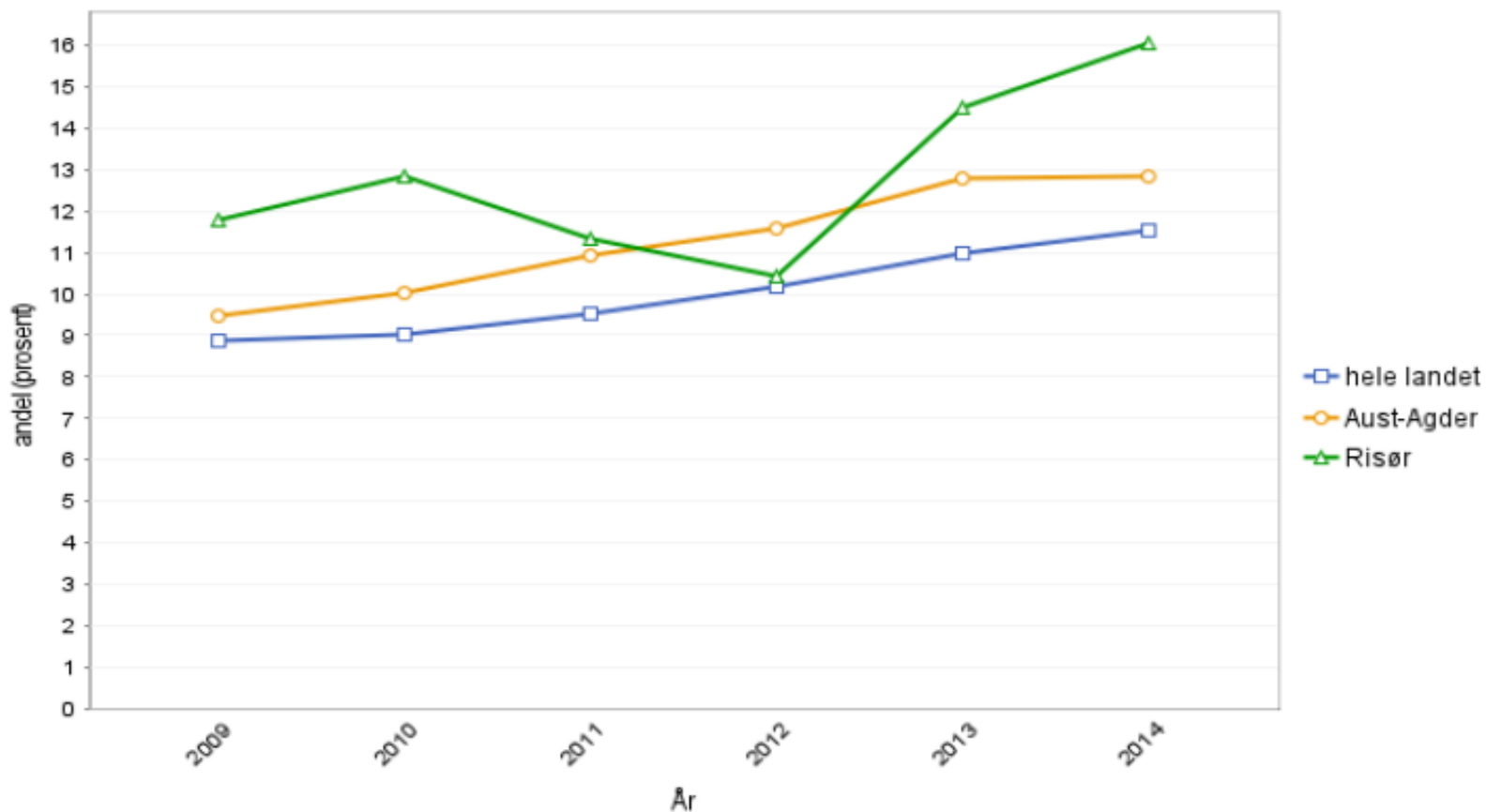
Geografi

År

Lavinntektsgrense

Alder

Måltall

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

RISØR KOMMUNE

Folkehelseundersøkelse

<https://youtu.be/gFV9f CoEVs>

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

RISØR KOMMUNE

Folkehelsetiltak

- Tiltak som har effekt - fortsette med det vi er gode på
- Legge til rette for gode valg
- Tidlig innsats

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

Utdanningsmotivert
Høy skoletrivsel
Aktiv
Lite kriminalitet
Få rusere seg
Veltilpasset
Hjemmekjær
Digital
Tette bånd til mor og far

... og stressa

Av Hina Aaboen Skotten
NOVA, HIDA

ungdata

RISØR KOMMUNE

Psykisk helse - ungdomsskolen

Ungdom i Risør oppgir i større grad å ha forsøkt

- å skade seg selv
- å ta sitt eget liv.

Forsøkt å skade deg selv 26% (Agder 22,5% - Norge 21,5%)

Forsøkt å ta ditt eget liv 9% (Agder 7,5% - Norge 7,2%)

RISØR KOMMUNE

Hva sier analysen om de som skader seg?

(ungdomsskole og VG1 i Agder)

- ✓ Dårligere relasjon til **foreldrene** (41% mot 13%)
- ✓ Mindre grad av støtte fra foreldrene (ca 50% mot 10 %)
- ✓ Ingen vesentlig forskjell ift. **vennerelasjoner**
(tendens til at vennerelasjonen er noe svakere)
- ✓ Mer involvert i **mobbing** (79% mot 44%)
- ✓ Vært utsatt for **vold** (35% mot 11%)

Analyse av Ungdatatall for Agderl : KoRus v/Geir Møller

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

Hva sier analysen om de som skader seg? forts.

- ✓ Flere har **dårlige relasjoner til skolen** (36% mot 7%)
(variasjon fra skole til skole)
- ✓ **lekselesing** – polarisering
- ✓ **Mer aktive på sosiale medier.** 46 % bruker mer enn 3 timer daglig mot 18%.
- ✓ Større andel som **ikke spiser frokost eller lunsj.** Ca 50% mot 15%.
- ✓ VG1 elever som skader seg **drikker i større grad.** Månedlig eller oftere 30% mot 14%
- ✓ 73% av selvskaderne har **vært i kontakt med hjelpeapparatet.** mot 36% (stor variasjon mellom skolene)

Hvordan forebygge selvskading?

Selvskadingen i seg selv er ikke målet med forebyggingen, men de underliggende mekanismene som fører til selvskading.

Behandlingen handler i korte trekk om å finne alternative måter å mestre stress, angst eller andre psykiske plager enn gjennom selvskading.

Hvordan forebygge i skolen:

- Lære barna om følelsene våre
- Lære barna at livet går opp og ned, og at det er normalt å ha problemer
- Lære barna hva som skjer i hjernen når det klikker/ når vi blir stresset
- Lære barna når de skal søke hjelp
- Styrke barnas bevissthet rundt psykisk helse
- Styrke problemløsningsferdigheter og konfliktløsningsferdigheter
- Styrke og støtte opplevelsen av ha betydning og verdi

Kilde: Seniorrådgiver Torstein Garcia de Presno, ved Rvts Sør (Ung i Agder 2016)

Hva gjør vi i Risør for å forebygge?

- TILF (Tidlig intervensjon i lærende fellesskaper – barnehage)
- BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats)
- Helsesøster til stede på barneskolene faste dager.
- Helsesøster til stede på ungdomsskolen 2,5 dager pr. uke
- Skolehelsetjenesten/psykisk helse til stede på VGS 3 dager pr. uke
- Barneskolene- plan for skolemiljø med fokus på fellesskap og inkludering
- Sønedeled skole- handlingsplan om vold og seksuelleovergrep med tiltak på alle trinn
- Foreldre arrangerer klassekvelder gjennom hele barneskolen
- Daglige trivselsaktiviteter i skolegården på barneskolene
- Skolen følger systematisk opp det de registrerer av mobbing - enkeltvedtak
- **Psykologisk førstehjelp**, undervisning på 3. 5. (7). 8.9.10. trinn og VG1
- **Kjærlighet og grenser**
- Foreldreveiledning gjennom helsestasjonen
- Jentegrupper
- VIP på VGS fra høsten 2017

RISØR KOMMUNE

Den gode hjelper

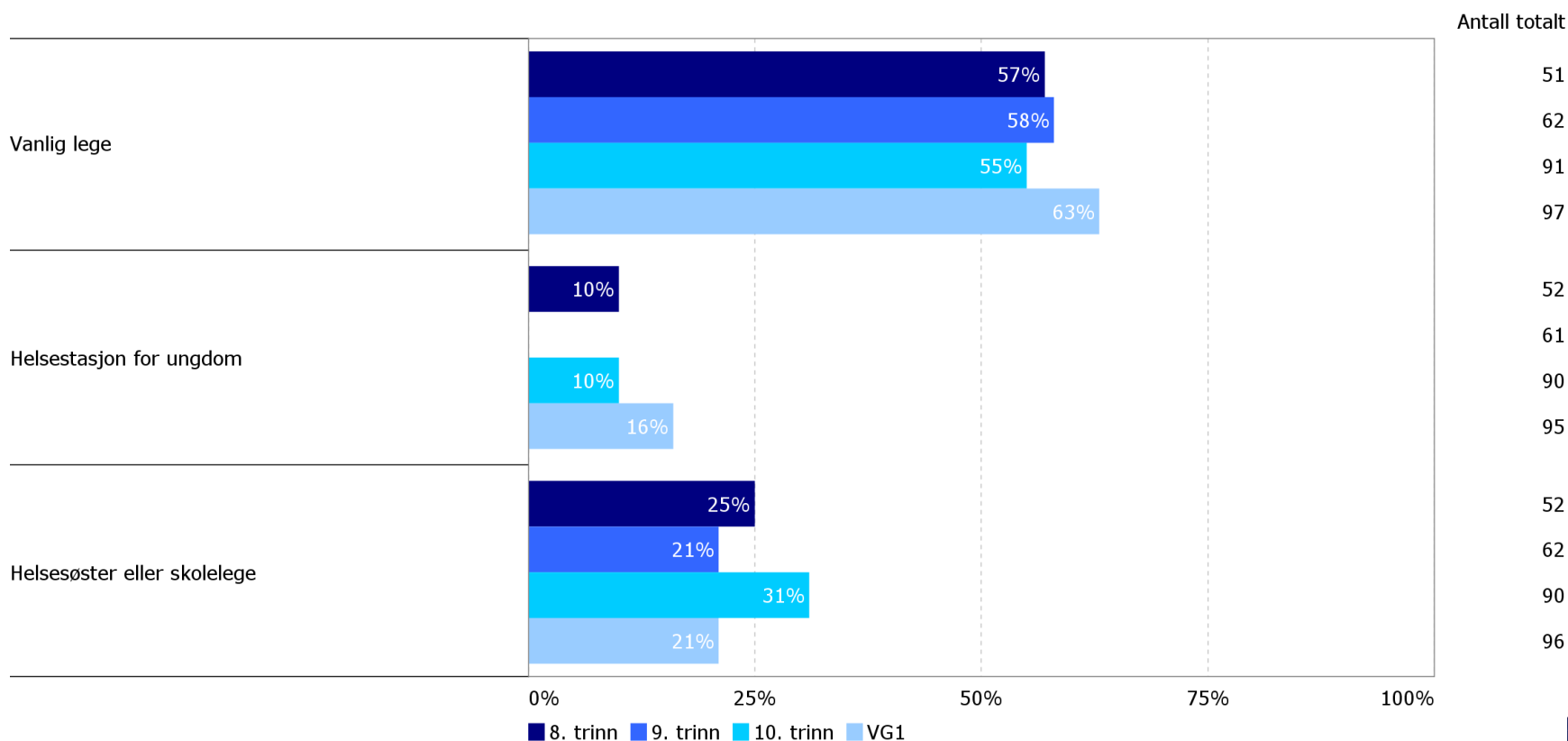

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

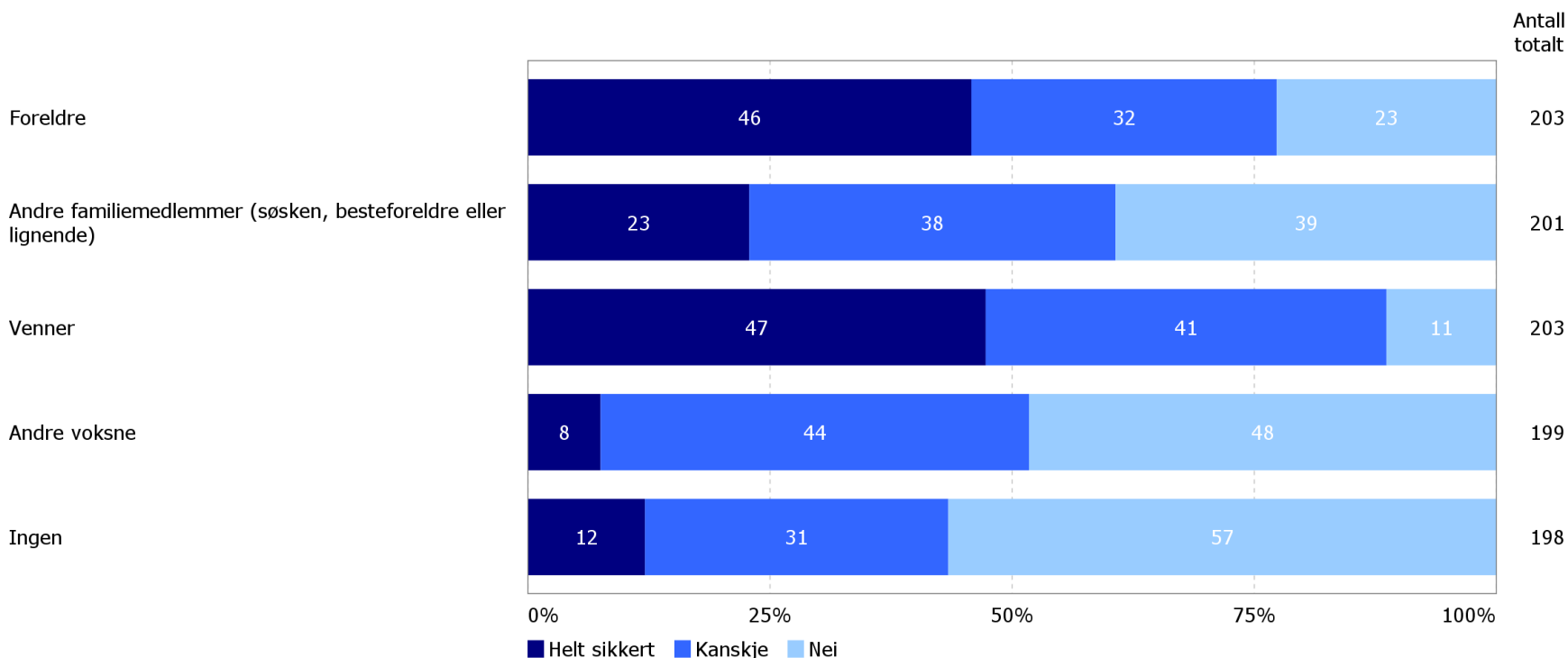

Hvor mange ganger har du brukt følgende helsetjenester i løpet av de siste 12 månedene? (Prosentandel svart 'minst en gang')

Tenk deg at du har et personlig problem. Du føler deg utafor og trist og trenger noen å snakke med. Hvem ville du snakket med eller søkt hjelp hos?

Ungdommene i Risør oppgir å være mer fornøyde med sine foreldre enn ungdom i resten av landet.

På ungdomsskolen oppgir 89% av elevene at de er svært eller litt fornøyd med foreldrene sine.

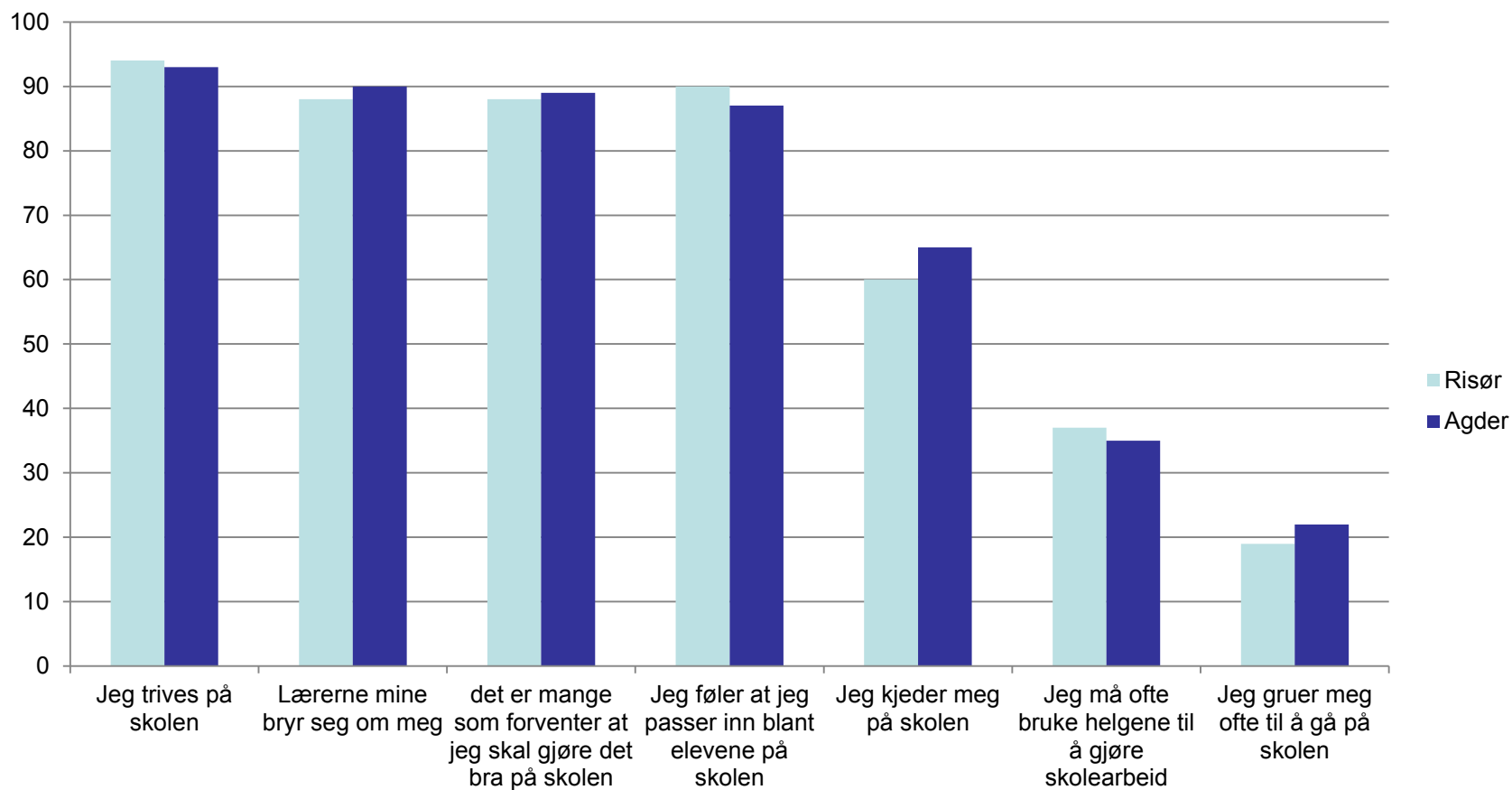
(Norge 84%)

(Risør VG1 79% – Norge VGS 82%)

RISØR KOMMUNE

Skole – trivsel og læringsmiljø

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

RISØR KOMMUNE

Fritid - ungdomsskolen

Økning ift **deltakelse i frivillige lag og foreninger:**

2013 63%

2016 68%

Tilsvarende reduksjon blant de som **ikke har vært med:**

2013- 16%

2016 10%

Vi skal vokse

- gjennom kunnskap, regional utvikling og attraktivitet

